

Oponentský posudek na diplomovou práci Jitky Fojtíkové

Typy inscenačních přístupů pro potřeby edukace na 1.stupni základní školy

120 stran textu, literatura, přílohy

Zacílení diplomové práce je z mého pohledu jednak velmi zajímavé, jednak poměrně ambiciózní. Cituji z jejího textu (s.8): „*Cílem mé práce je potvrdit nebo vyvrátit edukační potence divadelních představení... najít možnost koordinace působení mezi nabízeným inscenačním přístupem a jeho optimálním využitím příjemci – diváky, pro něž je určený.*“

Proč považuji volbu zacílení za zajímavou? Vědění, které toto zacílení předznamenává, je vědění integrovaným, syceným přístupy několika oborů zejména divadelní vědy, věd o výchově, psychologie. Vztah divadla pro děti k výchovnému kontextu školy je tak prozatím tématem, které se rýsuje, není však podpořeno hlubším, teoreticko-empirickým zkoumáním, které by vedlo k přesvědčivým podnětům pro reálnou činnost aktérů na jedné (divadlo) či druhé (škola) straně.

Proč považuji tento cíl za ambiciózní? Dosavadní poznání, diskurs o tématu a stav empirického šetření v dané oblasti naznačují, že hledání jednoznačných závěrů („*potvrdit nebo vyvrátit, najít možnost koordinace*“) bude nejspíš problematické.

Jak se s tímto hledáním vyrovnala autorka? Volí teoreticko-empirickou koncepci práce, její struktura a metodologické postupy mi však nejsou jasné.

- Jakou funkci má vzhledem ke stanovenému cíli text orientující k historii? Pouze obecnou, totiž že divadlo bývá spojováno se světem výchovy a vzdělávání? Proč potom končí autorka u Schillera? Kde je linie, která by edukační potenciál vyvracela?
- Východiska pro cíle svého empirického šetření jsou uvedeny především z hlediska vývojové psychologie: je možné označit východiska divadelně teoretická a pedagogická?
- Z hlediska formulace cíle považuji za jádro práce problematiku inscenačních přístupů : v textu jsou však prezentovány až v kapitola předposlední, na poměrně malém prostoru. Kříží se zde také pojmenování inscenačních přístupů a žánrů (pohádka přece může být inscenována také v tzv. otevřeném divadle). Odkud autorka převzala pojmenování inscenačních přístupů? Je divadlo ve výchově inscenačním přístupem?
- Nerozumím strukturu textu, který předkládá informace z pedagogického prostředí (dokumentace, realita školy). Odkud jsou informace v kapitole IV.5.1., 2.? Předpokládám, že v dalších subkapitolách prezentované záměry a cíle Rámcového vzdělávacího programu jsou uvedené pro možné společné směřování vzdělávací práce školy a podnětů divadla:ale toto směřování jsem si jako čtenářka musela dodat sama. Pokud zde poukazuje na vztah s divadlem pro děti, jsou podle mého názoru tvrzení sporná – např. s.61 o dosažení klíčových kompetencí prostřednictvím práce s inscenačními přístupy (doposud o nich v textu nebyla zmínka).
- Pedagogická činnost s představeními je představena jen na základě individuálních zkušeností autorky: je v textu prezentována podle klíče, který čtenáři není k dispozici.
- Některé náměty na činnost – např. před představeními – jsou k diskusi: podle mého názoru jsou proti globálnímu esteticko-emocionálnímu přijetí představení .(Např. Najdi toho, kdo má nejpestřejší kostým atp.) Totéž se týká námětů dalších, které by měly podle autorky propojovat svět divadla a výuky: ale jaký smysl má počítat plochu kuchyně, kterou zaplavila kaše – s.77 (na základě pohádky Hrnečku vař)?

- Autorka si v textu vypomáhá tím, že jej posunuje dlouhými citacemi (např. o divadle ve výchově, funkcích dobré jevištní pohádky)
- Kapitola IV.9. je nazvána Empirická šetření. Kam by spadaly potom její rozhovory s divadelními experty (Mimochoodem, ví o tom, že texty L.Richtra a H.Faitlové jsou teď součástí publikace Divadlo pro děti, zima 06?) či analýza dokumentace, uvedené v předchozích kapitolách?
- Jaký je cíl tohoto empirického šetření? Jaké je shrnutí? Z jakého důvodu se rozhodla autorka zadat dotazník rodičům?
- Závěr bývá většinou shrnutím výsledků zkoumání a diskusí nad nejdůležitějšími fakty či teoriemi. Ptám se autorky: O co posunula vpřed své poznání tématu prostřednictvím diplomového úkolu? Nevěděla před ním, že adresné představení je funkčnější než neadresné? Na základě jaké analýzy představení usuzuje, že děti nemají rády přetvářku, plané tlachání apod.?
- Text doprovázejí chyby gramatické a stylistické.

Protože autorku osobně znám, předpokládám, že se snažila poctivě o uchopení tématu, které – jak znovu opakuji – je zajímavé a důležité. Můj závěr však zní, že nezvládla adekvátně metodologii zkoumání vybraného tématu. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat **d o b ř e**.

Praha 11.ledna 2007

Doc.PhDr.Hana Kasíková, CSc.